

Årsberetning 2013

Samrådet for domfældte udviklingshæmmede
i kommunerne i Region Hovedstaden

RUDERSDAL
KOMMUNE

Generelt om Samrådet

Samrådet for domfældte udviklingshæmmede i kommunerne i Region Hovedstaden blev etableret i januar 2009 efter beslutning i KKR's Embedsmandsudvalg for Social- og Sundhed. Rudersdal Kommune varetager samrådsopgaven på kommunernes vegne. Der er udarbejdet forretningsorden, kvalitetsstandard og budget for Samrådet. Samrådet består af fem faste medlemmer og fire suppleanter.

Samrådet dækker de 25 kommuner, som henhører under Nordsjællands politikreds og Københavns Vestegns politikreds. Af disse har 24 kommuner valgt at være tilknyttet Samrådet. Derudover er Tårnby kommune tilknyttet Samrådet, idet de har forpligtende samarbejde med Dragør kommune på området for domfældte udviklingshæmmede. Der er altså i alt 25 kommuner tilknyttet Samrådet ultimo 2012.

Samrådets budget er fastlagt på baggrund af et forventet årligt antal sager på 30. Samrådsfunktionen finansieres via objektiv finansiering efter antallet af borgere i kommunerne. Denne finansieringsmodel giver kommunerne et kendt økonomisk grundlag for finansiering af opgaveløsningen. Finansieringsformen giver ligeledes mulighed for at opretholde et kvalificeret beredskab uanset antallet af sager.

Se oplysninger om Samrådet samt vejledning til indsendelse af sager til Samrådet på:

http://www.rudersdal.dk/Borgerservice_selvbetjening/Handicap_og_psykiatri/Handicap/Samraadet_for_domfaeldte_udviklingshaemmede.aspx

Samrådsmøder og opgaver

Samrådets opgave er at afgive en uvildig og tværfaglig højt kvalificeret udtalelse vedrørende foranstaltninger for udviklingshæmmede borgere.

Samrådet udtaler sig til anklagemyndighed og domstole om:

- Forslag til valg af foranstaltning, dvs. ved hvilken foranstaltning kan nye lovovertrædelser bedst forebygges
- Forslag til eventuelle vilkår i dommen
- Forslag til ændring af en igangværende sanktion, når det vurderes, at denne ikke er tilstrækkelig kriminalitetsforebyggende
- Hvorvidt det anbefales, at en igangværende sanktion bør opretholdes eller ophæves
- På baggrund af foreliggende mentalerklæring med retslægerådets kommentarer, udtaler Samrådet sig ligeledes om, hvorvidt den sigtede tilhører målgruppen for Straffelovens § 16 stk. 1 og 2 og derfor bør fritages for straf.

Derudover kan samrådet rådgive kommunerne om, hvordan en given dom kan effektueres, og hvordan vilkårene i dommen kan søges opfyldt.

Samrådet holder ordinært møde en gang om måneden, når der er indkomne sager til behandling. Hvis der ikke er indkomne sager til behandling eller andre spørgsmål til drøftelse, aflyses mødet.

I 2012 er der afholdt 10 ordinære samrådsmøder, og Samrådet har behandlet 21 sager. I 2011 behandlede Samrådet 17 sager og i 2010 13 sager. Antallet af sager har således været stigende over de seneste år.

Sagerne i 2012 fordeler sig således:

12 sager omhandler anmodning fra Statsadvokaten om udtalelse vedrørende idømte foranstaltninger (anmodning sendes til kommunen, som på den baggrund retter henvendelse til Samrådet).

3 sager omhandler anmodning fra anklagemyndighed om udtalelse vedrørende anbefalet foranstaltning samt om den sigtede tilhører målgruppen for straffelovens § 16 stk. 1 og 2.

6 sager omhandler vejledning til kommuner om effektivering af dom og overholdelse af vilkår i dom.

Følgende kommuner har fremsendt sager til Samrådet i 2012:

Ballerup, Brøndby, Dragør, Halsnæs, Helsingør, Høje-Taastrup, Lyngby-Taarbæk, Rudersdal, Rødovre, Tårnby.

Da Samrådet ikke har modtaget de forventede 30 sager, har der i 2012 ekstraordinært været mulighed for, at Samrådssekretariatet kunne yde vejledning uden ekstra beregning til grupper af sagsbehandlere og tilsynsførende i enkelte kommuner.

I lighed med 2011 har der også i 2012 været et stigende antal henvendelser til Samråds sekretariatet, hvor kommunerne søger vejledning om generelle og specifikke spørgsmål vedrørende domfældte udviklingshæmmede.

Flere henvendelser end tidligere har omhandlet behov for vejledning i meget komplekse sager, der kræver tolkning af love og vejledninger. Der er fortsat også mange henvendelser om vejledning i forhold til regelkrydsning mellem serviceloven og straffeloven.

Samrådet har også fået henvendelser om udførelse af ordinær sagsbehandling, f.eks. at finde ledige botilbud til borgere med dom til anbringelse. Her må Samrådet afvise henvendelserne, da det ikke er en del af samrådsfunktionen at yde sagsbehandling.

De ændrede bestemmelser om handlekommuneforpligtelse giver fortsat en del udfordringer på området omkring domfældte udviklingshæmmede. Det er borgerens handlekommune, der har ansvaret for, at borgerens dom effektueres, samt at dommen tages op til vurdering en gang årligt. Anklagemyndighed, domstole og Statsadvokaturer har ikke oplysninger om, hvilken kommune der er borgerens handlekommune, hvorfor henvendelser om tiltalte eller dømte borgere ofte vil blive sendt til borgerens opholdskommune. Samrådet har derfor opfordret handle- og bopælskommuner til tæt samarbejde i disse sager.

Øvrige arbejdsområder for Samrådet i 2012

Afholdelse af temadag

Samrådet inviterede i november 2012 handicapchefer og kontaktpersoner fra de deltagende kommuner til en temadag. Der var stor tilslutning til temadagen med 43 deltagere fra 20 kommuner samt fra Nordsjællands politi og Københavns Vestegns politi. Der blev holdt oplæg af:

- Vicesstatsadvokat Dorthe Vejsig om Statsadvokatens opgaver og nye organisering
- Samrådsmedlem og pædagogisk konsulent Brit Hansen om den kommunale tilsynsforpligtelse
- Samrådsmedlem og cand. jur. Doris Olsson om udgangsbekendtgørelsen

Samrådet planlægger at afholde en ny temadag i 2013. Kommunerne vil blive kontaktet vedrørende ønsker om indhold.

Rapport om foranstaltningsdomme fra Justitsministeriets forskningskontor

Efter lovændringen i 2000 om tidsbegrænsninger af foranstaltninger, følger justitsministeriets forskningskontor årligt op på afsagte og ophævede domme. Opgørelsen dækker både borgere med psykiske lidelser og borgere med udviklingshæmning. Af rapporten fremgår det, at der i 2011 er afsagt 928 nye domme. Dette er en stigning på 8 % i forhold til 2010.

De afsagte domme fordeler sig således:

- 1) Psykisk syge: 573 domme – 62 %
- 2) Mentalt retarderede: 140 domme - 15 %
- 3) Mangelfuldt udviklede: 215 domme – 23 %

Fordelingsmønsteret er stort set det samme som tidligere år

I rapporten konkluderes det bl.a., at det er uklart, hvorvidt stigningen i antallet af foranstaltningsdomme afspejler en reelt vækst i antallet af psykisk syge, mentalt retarderede eller mangelfuldt udviklede lovovertrædere. Eller om stigningen afspejler et øget fokus på området, således at flere lovovertrædere med mentale problemer opdages og får foranstaltningsdomme frem for øvrige strafferetlige afgørelser.

Rapporten kan findes her:

<http://www.justitsministeriet.dk/sites/default/files/media/Arbejdsomraader/Forskning/Forskningsrapporter/2012/Foranstaltningsdomme2011.pdf>

Forslag til lovændring

Social- og Integrationsministeriet udsendte i december 2012 *høring over lovforslag om kriminalpræventive indsatser*. Lovforslaget indeholder fire elementer, hvoraf de to omhandler børn og unge området, og to omhandler området for voksne udviklingshæmmede lovovertrædere. De to forslag på voksen området omhandler:

- Styrket fuldbyrdelse af strafferetlige foranstaltninger mv.
- Præcisering af kommunalbestyrelsens kriminalpræventive tilsyn

Forslaget om præcisering af det kriminalpræventive tilsyn er udelukkende sproglige tilpasninger af allerede eksisterende bestemmelser. Samrådet informerer kommunerne, når lovforslaget er behandlet.

I bemærkningerne til lovforslaget fremgår det, at Socialstyrelsen vil udarbejde en håndbog samt afholde undervisningsdage om de nye regler, sagsforløb og forebyggende pædagogiske tiltag samt metoder om risikovurderinger. Ligeledes fremgår det af bemærkningerne, at rådgivningen fra Socialstyrelsen/VISO vedr. risikovurderinger vil blive styrket.

Høringsbrevet og lovforslag kan ses her:

<https://bdkv2.borger.dk/Lovgivning/Hoeringsportalen/Sider/Fakta.aspx?hpid=2146004164>

Organisatoriske ændringer hos Statsadvokaterne

Den 1. januar 2013 blev de hidtidige seks regionale statsadvokaturer sammenlagt til to regionale statsadvokaturer i henholdsvis Viborg og København.

Statsadvokaten i København varetager sager vedrørende Københavns Politi, Københavns Vestegns Politi, Nordsjællands Politi, Midt- og Vestsjællands Politi, Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi og Bornholms Politi.

Statsadvokaten i Viborg varetager sager vedrørende Midt- og Vestjyllands Politi, Nordjyllands Politi, Østjyllands Politi, Sydøstjyllands Politi, Syd- og Sønderjyllands Politi samt Fyns Politi.

Samrådet og de deltagende kommuner vil derfor fremover henhøre under Statsadvokaten i København.

Grundet de store organisatoriske ændringer hos Statsadvokaterne, har der ikke været afholdt samarbejds møder mellem Samrådet og Statsadvokaten for Nordsjælland og Københavns Vestegn (nuværende Statsadvokaten i København) men det er aftalt, at møderne genoptages efter april 2013.

Organisatoriske ændringer i Samrådet

Samrådets hidtidige formand Annette Fehmerling valgte i 2012 at trække sig tilbage fra arbejdsmarkedet. Samrådets nye formand er Bitten Christensen. For fortsat at sikre den faglige ekspertise i Samrådet, er der foretaget en ændring af Samrådets medlemmer. Samrådet består fra januar 2013 af:

Bitten Christensen, afdelingschef, Psykiatri og Handicap, Rudersdal Kommune (formand)
Finn Gerholt, psykiatrisk overlæge, Psykiatrisk Center Nordsjælland, Helsingør
Kirsten Schaub, kriminalforsorgsleder, Kriminalforsorgen Nordsjælland
Doris Olsson, jurist, Psykiatri og Handicap, Rudersdal Kommune
Brit Hansen, pædagogisk konsulent, Psykiatri og Handicap, Rudersdal Kommune

Fra marts 2013 vil sagsbehandlere fra kommunerne blive inviteret til at deltage i samrådsmøderne, når deres fremsendte sag behandles.

Samrådet ser frem til fortsat godt samarbejde med alle samarbejdspartnere i 2013.

SAMRÅDET FOR DOMFÆLDTE
UDVIKLINGSHÆMMEDE
I KOMMUNERNE
I REGION HOVEDSTADEN

Stationsvej 36
3460 Birkerød

www.rudersdal.dk